

EURO-PARTICIPACE A EURO-AKTIVISMUS

eurodesk

together.eu
za demokracii

Skenuj a přidej se

ATTRIBUTE

Publikace Eurodesk Brussels Link.

Editoři:

Audrey Frith
Grazia Cannarsa
Giulia Simonetti
Yurema Pallarés

Design a ilustrace:

Stefania Delponte

Šéfredaktor:

Sara Garcia Ruiz

Copyright Eurodesk 2023.

Z anglického originálu **Euro-participation
and Euro-activism** přeložil a vydal:

Dům zahraniční spolupráce, 2024

Tisk: AF BKK, s.r.o.

Náklad: 1000 ks

ISBN 978-80-88432-49-4

ISBN 978-80-88432-50-0 (pdf, online)

VŠE O EVROPĚ

Vše o mladých lidech – i o tobě!

Co najdeš v této brožuře?

O TÉTO PUBLIKACI O EURODESKU

2

CO VLASTNĚ EU JE?

3

Trochu historie
Členské státy
Mapa Evropy

JAKÉ JSOU CÍLE A HODNOTY EU?

16

Cíle EU
Hodnoty EU
Pocit sounáležitosti
Mladí lidé v Evropě

JAKÝ VÝZNAM MÁ EU PRO TVŮJ KAŽDODENNÍ ŽIVOT?

24

Snadné cestování po EU
Uč se a pracuj kdekoliv v EU
Chraň svá spotřebitelská práva
Přístup k bezpečným digitálním službám
Využij programy pro mladé

KDO O ČEM V EU ROZHODUJE?

32

Klíčové instituce EU
Proces rozhodování EU
Jak můžeš ty ovlivnit politiku EU

CHCEŠ OVLIVNIT BUDOUCNOST EVROPY?

44

Jaký je tvůj sen?
Tvoje příručka o aktivismu – Průvodce změnou
Jaký je tvůj okruh vlivu?
Začni plánovat
Různé formy participace: vyber si akční karty!

O této publikaci

Pokud máš zájem dozvědět se více o Evropské unii a o tom, jak v ní může být slyšet tvůj hlas, pak je tato publikace určena právě tobě!

Být občanem některé ze zemí EU znamená, že jsi také evropským občanem. Co to znamená v praxi? Co pro tebe Evropská unie dělá?

Posledních 50 let žijeme v míru, což je samo o sobě obrovský pokrok.

Máme také možnost svobodně cestovat, učit se nebo pracovat ve všech členských státech EU a mnoho dalšího, jak se brzy dozvíš.

V této publikaci se dozvíš, jak byla Evropská unie založena, jaké hodnoty nese, kdo o čem rozhoduje a jak se to všechno týká tvého každodenního života. Pochopíš, jaké příležitosti Evropa nabízí díky

různým programům a iniciativám pro mladé lidi. Objevíš také konkrétní způsoby, jak ovlivnit podobu Evropy prostřednictvím občanské a politické participace. Užij si to!

O Eurodesku

Eurodesk je evropská informační síť pro mládež, která vznikla v roce 1990. Jako podpůrná organizace programu Erasmus+ poskytuje mladým lidem a těm, kteří s nimi pracují, komplexní a dostupné informace o vzdělávacích příležitostech v zahraničí.

Díky síti 39 středisek Eurodesku, která jsou napojena na více než 3000 místních poskytovatelů informací v 37 evropských zemích, zvyšuje Eurodesk povědomí o evropských příležitostech a podporuje mladé lidi v tom, aby se stali aktivními občany.

EU a JÁ

Velká část obsahu, který najdete v této publikaci, pochází z webových stránek „EU a JÁ“. Určitě ji navštivte, obsahuje mnoho dalších zdrojů, odkazů a aktivit pro vás.

CO EU VLASTNĚ JE ?

Trochu historie...

Po druhé světové válce (1939–1945) byli lidé rozhodnutí, že se nic podobného už nesmí opakovat. V letech 1945 až 1950 zahájilo několik evropských

politiků, známých jako **průkopníci EU**, proces vytváření Evropské unie, ve které dnes žijeme.

CO VLASTNĚ EU JE?

1950

Dne 9. května 1950 navrhl Robert Schuman, aby výroba uhlí a oceli, surovin, které se používaly k přípravě na válku, byla řízena společně, aby se zajistilo, že žádná země nebude moci tajně zbrojit proti ostatním. V té době hrálo uhlí stejnou roli jako dnes ropa a zemní plyn, tedy nejdůležitější dostupné zdroje energie.

Tak vzniklo v roce 1952 **Evropské společenství uhlí a oceli** (*European Coal and Steel Community/ECSC*). Založilo ho šest sousedních zemí: Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo a Nizozemsko.

1957

O několik let později se šest zakládajících zemí rozhodlo rozšířit spolupráci i o další ekonomická odvětví. V roce 1957 byla podepsána **Římská smlouva** (*Treaty of Rome*) o založení **Evropského hospodářského společenství** (*European Economic Community/ECC/EHS*). Tato spolupráce byla při obnově Evropy mimořádně úspěšná a v průběhu následujících let žádaly o členství další a další země.

Smlouvy o EU

Každá činnost EU je podložena smlouvami, které byly dobrovolně a demokraticky schváleny všemi zeměmi EU. Smlouvy stanovují cíle Evropské unie, pravidla fungování orgánů EU, způsob přijímání rozhodnutí a vztahy mezi EU a jejími členskými státy.

1993

To, co začalo jako čistě ekonomická unie, se vyvinulo v organizaci, která zahrnuje mnoho různých politických oblastí, od životního prostředí a zdraví po vnější vztahy a bezpečnost, právo a migraci. V roce 1993, kdy vstoupila v platnost **Maastrichtská smlouva** (*Maastricht Treaty*), se tak z Evropského hospodářského společenství stala Evropská unie.

2007

Od roku 1993 bylo přijato několik smluv. Ta současná, tzv. **Lisabonská smlouva** (*Treaty of Lisbon*), byla přijata v roce 2007. Jejím cílem bylo učinit EU demokratičtější, efektivnější a schopnější řešit globální problémy, jako je například změna klimatu, to vše jedním hlasem. Mimo jiné přinesla Evropskému parlamentu více pravomocí a zavedla občanskou iniciativu EU.

Evropská myšlenka není nová!

„Evropská myšlenka“
sahá až do středověku
– a někdy dokonce
až do starověku.
V řecké mytologii
byla Európa krásná
princezna, která se
zalíbila Diovi. V podobě
bílého býka vylákal
Európu z její vlasti.
Tento mýtus inspiroval
spisovatele, historiky,
malíře i evropské

politiky po celá staletí
a dal jméno našemu
kontinentu. Všiml*
sis, že tento mýtus
je vyobrazen na minci
v hodnotě 2 eur, která
je poctou tomuto
dědictví?

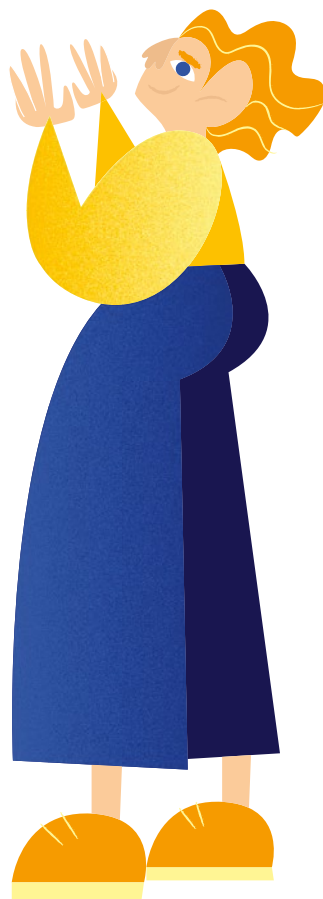

Nobelova cena míru

V roce 2012 byla Evropské unii udělena Nobelova cena míru, a to díky její neúnavné práci pro mír, demokracii a lidská práva v Evropě i po celém světě. EU je první skupinou zemí na světě, která toto ocenění obdržela.

Co to znamená pro tebe?

V dnešní době už mnoho mladých nemá žijící příbuzné, kteří by jim vyprávěli o svých zážitcích z druhé světové války. Narodil*a jsi se v době, kdy už ve střední Evropě panoval desítky let mír a prosperita. Válka na Ukrajině je smutnou připomínkou toho, že mír by nikdy neměl být brán jako samozřejmost. Co si jako mladý člověk myslíš o tomto dlouhotrvajícím míru v Evropské unii?

CO VLASTNĚ EU JE?

Chceš se o EU dozvědět více?

Hry a vědomostní kvízy o EU

Rada EU pro tebe připravila hry, ve kterých si můžeš ověřit své znalosti o EU prostřednictvím kvízu, ale také simulační hry. Odvážíš se je vyzkoušet?

Vzdělávací koutek

Pokud se chceš dozvědět, čím se EU zabývá, jak to všechno začalo a jak funguje, nebo pokud chceš podrobněji diskutovat o politice EU, najdeš zde spoustu inspirace. Ve vzdělávacím koutku jsou navrženy různé zdroje včetně her a videí pro mladé lidi.

Dům evropských dějin

Dům evropských dějin je víc než jen muzeum, je to fórum pro vzdělávání, reflexi a diskuzi, otevřené pro všechny (z jakékoliv generace a jakéhokoliv prostředí). Jeho hlavním posláním je zlepšit porozumění evropské historii ve veškeré její rozmanitosti.

Europeana

Zajímáš se o historii, kulturu a umění? S Europeanou můžeš navštívit tisíce knihoven, galerií, archivů a muzeí z celé Evropy, aniž bys musel* opustit svůj domov.

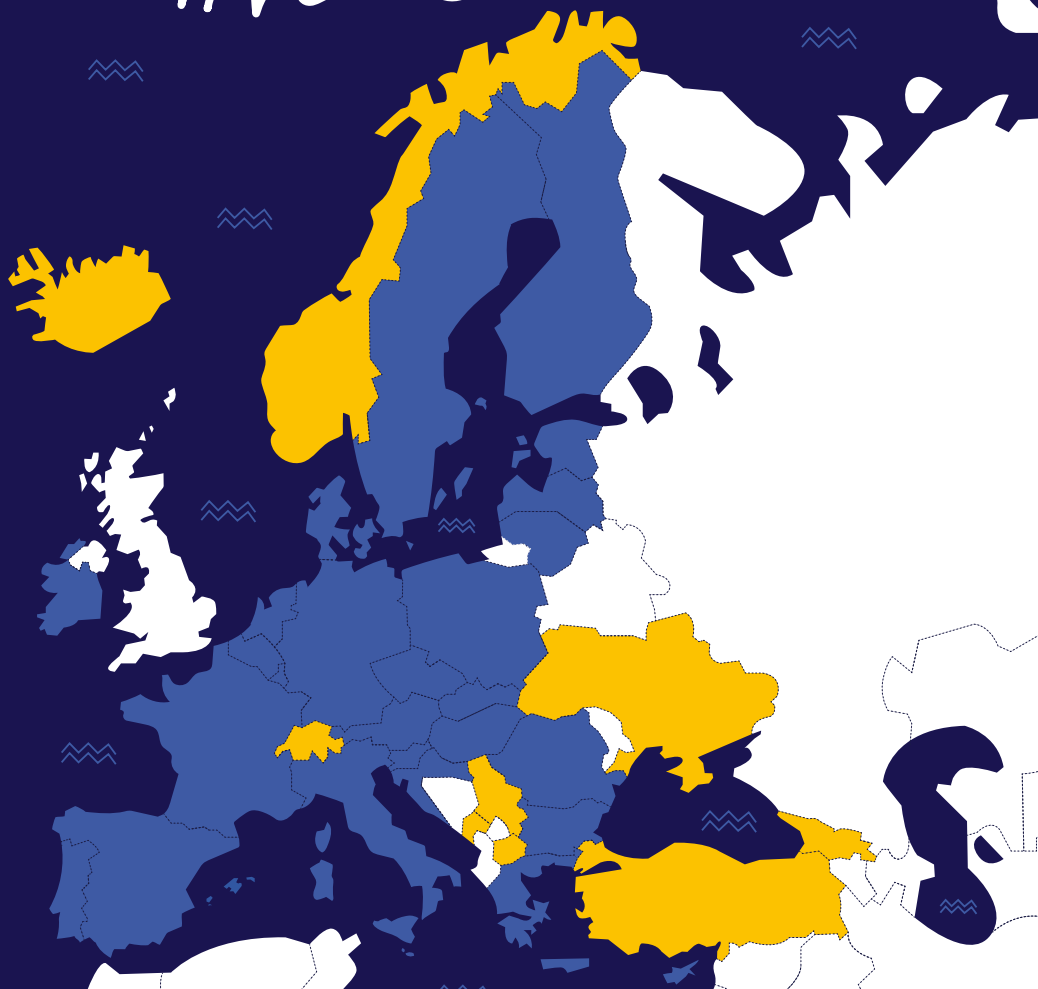
Brána (do) Evropské unie

Seznam se s hlavními politickými prioritami a opatřeními EU, jejím fungováním, historií a informacemi o životě a práci v zahraničí.

YRA

Jaké jsou tvé?
NAVŠTIVENÉ ZEMĚ?

Portugalsko - Azory/Madeira **Španělsko** - Kanárské ostrovy **Francie** - Guadelupe/Réunion/Nová Kaledonie

A

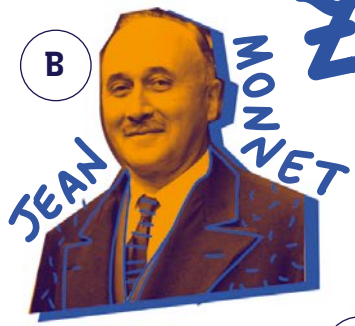
Vizionářští vůdci inspirovali vznik Evropské unie, v níž dnes žijeme. Bez jejich energie a motivace bychom nežili

ve sféře míru a stability, kterou často považujeme za samozřejmost. **Dokážeš přiřadit, kdo se o co zasloužil?**

Zasvětila svůj život míru. Budova Evropského parlamentu ve Štrasburku je pojmenována po ní.

Otestujte své znalosti o EU

B

Přežila holocaust a stala se první předsedkyní Evropského parlamentu. Bojovala za práva žen.

Prezidentka Evropského parlamentu, která dohlížela na přijetí eura. Reformovala pracovní metody parlamentu, aby ho více přiblížila občanům.

C

Založil „Akční výbor pro Spojené státy Evropy“, aby obnovil ducha evropské integrace, a byl jednou z jejích hlavních hnacích sil.

Zveřejnil
9. května 1950
Schumanův plán, a toto
datum je dnes považováno
za den vzniku Evropské
unie (Den Evropy).

Víci

Evropský vizionář
a talentovaný
přesvědčovatel. Byl
vůdčí osobností při
formulování obsahu
Římské smlouvy.

Chcete se
dozvědět
o evropských
průkopnících
více?

Členské státy EU

Evropská unie není stát ani federace, ale jedinečné partnerství evropských zemí, tzv. členských států. EU čítá 27 členských států a je domovem více než 447 milionů lidí, což odpovídá přibližně 6 % světové populace. Občané členských států EU jsou zároveň občany Evropské unie.

Jedinečným rysem EU je, že ačkoliv všechny země zůstávají suverénními a nezávislými státy, rozhodly se spojit část své „suverenity“ v oblastech, kde má smysl spolupracovat.

Vlajka EU

Vlajku Evropské unie tvoří 12 zlatých hvězd na modrém pozadí. Byla přijata v roce 1984 a nyní vlaje nad parlamenty, obecními budovami, parky a památníky po celé Evropě. Její design symbolizuje národy Evropy a kruh představuje jejich spojení. Počet hvězd se nikdy nemění, je jich vždy 12, údajně představují dokonalost a celistvost.

Evropská unie versus evropský kontinent

EU je jedinečná ekonomická a politická unie 27 evropských zemí zvaných členské státy EU. Společně pokrývají velkou část evropského kontinentu, ale ne celý. Evropa označuje evropský kontinent, který oficiálně čítá 44 zemí.

Rozšíření

Rozšíření EU bylo mimořádnou příležitostí k podpoře stability a prosperity a k rozšíření prostoru demokracie v Evropě. Každý nový člen musí být připraven přistoupit ke smlouvám a převzít veškeré zákony EU. Musí respektovat

zásady svobody, demokracie, dodržování lidských práv a základních svobod a právního státu.

Rozšířená EU, která má v současnosti 27 členů, má na mezinárodní scéně větší váhu. Jako

globální hráč je lépe připravena reagovat na globální výzvy, kterými jsou změna klimatu, ochrana životního prostředí, konkurenceschopnost, migrace a regulace finančního trhu.

1951

1973

1981

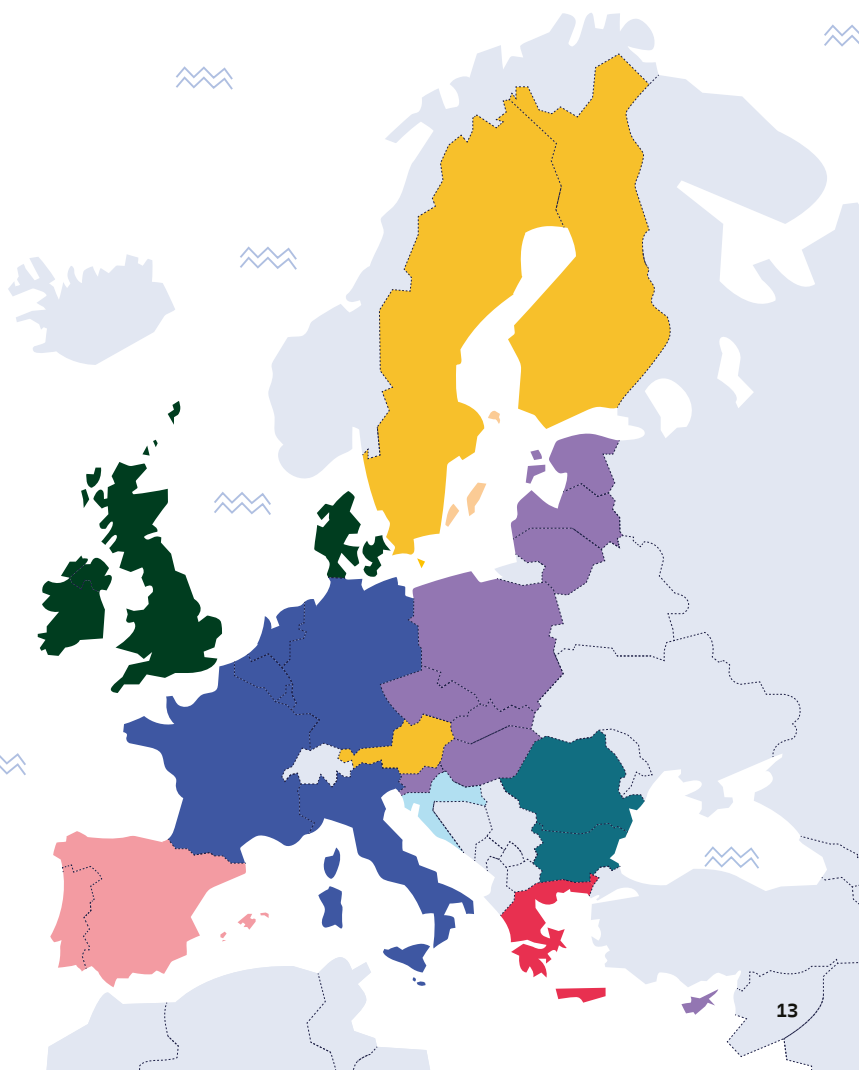
1986

1995

2004

2007

2013

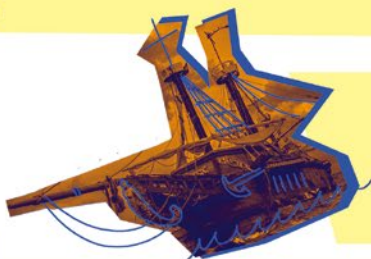

15 HISTORICKÝCH KROKŮ

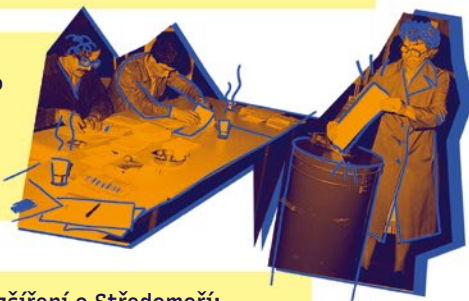
1951
Evropské společenství uhlí a oceli, které založilo šest zakládajících členů (Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo a Nizozemsko).

1957
Podepsání Římské smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství (EHS) a Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom).

1973
Společenství se rozšiřují na 9 členských států (Spojené království, Irsko, Dánsko) a zavádějí v mnohém společnou politiku.

1979
Konají se první přímé volby do Evropského parlamentu. Simone Veil se stává první přímo zvolenou předsedkyní a první ženou v této funkci.

1981
První rozšíření o Středomoří: Řecko se stává členem evropských společenství a v roce 1986 se také přidávají Španělsko a Portugalsko.

1986

1987
Zahájení programu Erasmus.

1992

Jednotný evropský
trh se stává
skutečností.

1993

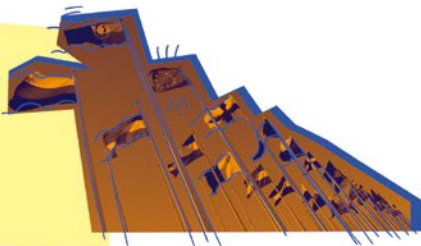
Maastrichtská smlouva
zakládá Evropskou unii (EU).

2002

Do oběhu
přichází euro.

Do EU vstupuje 10 nových členských
států (Česko, Estonsko, Kypr, Litva,
Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko,
Slovensko a Slovinsko), čímž se
kontinent po pádu Berlínské zdi
a rozpadu Sovětského svazu znovu
sjednocuje.

2004

Bulharsko
a Rumunsko
vstupují do EU.

2007

2009

Vstupuje v platnost
Lisabonská smlouva,
která mění
fungování EU.

2013

Chorvatsko
vstupuje
do EU.

2020

Spojené království
opouští EU.

Chceš-li
se dozvědět více
o časové ose EU:

JAKÉ JSOU CÍLE A HODNOTY EU?

Hodnoty EU

Slyšel*a jsi někdy výraz „jednota v rozmanitosti“? Je to motto EU a vyjadřuje hodnoty EU. Každá země EU má sice svou vlastní kulturu, jazyk a tradice, ale všechny sdílejí společné hodnoty a musí je respektovat, pokud chtějí být součástí Evropské unie.

Jednou ze základních hodnot, která spojuje všechny členské státy, je demokracie. To znamená, že členy EU mohou být pouze demokratické země.

Hodnoty EU jsou tyto:

- lidská důstojnost,
- svoboda,
- demokracie,
- rovnost,
- právní stát,
- dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin.

Tyto hodnoty tvoří základ EU a jsou zakotveny v Lisabonské smlouvě a Listině základních práv EU.

Cíle Evropské unie jsou:

- podporovat mír, jeho hodnoty a osobní spokojenost svých občanů,
- nabízet svobodu, bezpečnost a spravedlnost bez vnitřních hranic,
- usilovat o udržitelný rozvoj založený na vyváženém hospodářském růstu a cenové stabilitě, vysoce konkurenceschopném tržním hospodářství s plnou zaměstnaností a společenským pokrokem a na ochraně životního prostředí,
- bojovat proti sociálnímu vyloučení a diskriminaci,
- podporovat vědecký a technický pokrok,
- posilovat hospodářskou, společenskou a územní soudržnost a solidaritu mezi zeměmi EU,
- respektovat její bohatou kulturní a jazykovou rozmanitost,
- vytvořit hospodářskou a měnovou unii, jejíž měnou je euro.

JAKÉ JSOU CÍLE A HODNOTY EU?

HODNOTY EU

Lidská důstojnost je nedotknutelná. Musí být respektována a chráněna a představuje skutečný základ nezávadnějších práv.

LIDSKÁ DŮSTOJNOST

Fungování EU je založeno na zastupitelské demokracii. Být evropským občanem znamená také požívat politických práv. Každý dospělý občan EU má právo kandidovat a volit ve volbách do Evropského parlamentu. Občané EU mají právo kandidovat a volit v zemi svého bydliště nebo v zemi svého původu.

DEMOKRACIE

Svoboda pohybu dává občanům právo volně se pohybovat a pobývat v rámci unie. Individuální svobody, jako je respektování soukromého života, svoboda myšlení, náboženského vyznání, shromažďování, projevu a informací, jsou chráněny Listinou základních práv EU.

SVOBODA

Rovnost znamená rovná práva všech občanů před zákonem. Zásada rovnosti žen a mužů je základem všech evropských politik a základem evropské integrace. Platí ve všech oblastech. Zásada stejné odměny za stejnou práci se stala součástí Římské smlouvy v roce 1957. Přestože nerovnosti stále existují, EU dosáhla významného pokroku.

EU je založena na zásadách právního státu. Vše, co EU dělá, je založeno na smlouvách, které byly dobrovolně a demokraticky schváleny zeměmi EU. Na dodržování práva a spravedlnosti dohlíží nezávislé soudnictví. Země EU svěřily konečnou pravomoc Evropskému soudnímu dvoru, jehož rozsudky musí všichni respektovat.

LIDSKÁ PRÁVA

Lidská práva jsou chráněna Listinou základních práv EU. Zahrnují právo nebýt diskriminován na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace, právo na ochranu osobních údajů a právo na přístup ke spravedlnosti.

Pocit sounáležitosti

Pojem občanství je historicky velmi úzce spjat se státní příslušností. Právě Maastrichtská smlouva vytvořila evropské občanství, které nenahrazuje státní občanství, ale doplňuje ho. Mezi evropské symboly patří evropská vlajka, evropská hymna (Beethovenova Óda na radost), evropské motto a Den Evropy, který se každoročně slaví 9. května.

Považuješ se za evropského občana? Je velmi obtížné cítit se jako „příslušník“ Evropské unie, pokud nevíš, co dělá a jak funguje. V následující části se dozvíš, čím se EU zabývá ve tvém každodenním životě a jak funguje.

Pocit sounáležitosti přichází především s pocitem osobní účasti na rozhodování EU. Každý dospělý

občan EU má právo volit ve volbách do Evropského parlamentu, což tvoří důležitý základ demokratické legitimacy EU. Pokud se chceš podílet na utváření evropské agendy a ovlivňovat politiky EU, existuje mnoho způsobů, jak toho dosáhnout, jak se dozvíš v naší poslední části.

Strategie EU pro mládež

Zapojení, propojení a posílení postavení mladých lidí jsou tři pilíře strategie EU pro mládež na období 2019–2027, kterou EU přijala v roce 2018. Strategie zdůrazňuje, že k tomu, „aby mladí lidé mohli plně využívat výhod opatření EU, musí tato opatření odrážet jejich aspirace“.

Cílem spolupráce EU v oblasti mládeže je podpořit účast mladých lidí na demokratickém životě, sociální angažovanost, začleňování a práci s mládeží.

CÍLE

Strategie EU pro mládež byly přijaty v rámci dialogu o mládeži v EU v roce 2019. Jsou připojeny ke strategii EU pro mládež a staly se klíčovou politickou součástí institucí EU i vnitrostátních institucí v oblasti mládeže.

MLÁDEŽ

Mladí lidé v Evropě

Mladí lidé jsou obecně proevropštější než ti starší. Když v červnu 2016 drtivá většina mladých britských občanů hlasovala pro setrvání v Evropské unii, ukázalo se, že mladí voliči chtějí jiný výsledek než starší generace. Neznamená to, že mladí lidé nechtějí zlepšit fungování EU, a mnozí z nich dávají svůj hlas najevo mnoha různými způsoby, například protesty proti klimatu.

Mladší generace nejsou nutně méně politicky aktivní než generace předchozí, ale mají poněkud jiné hodnoty a obavy než jejich starší kolegové. Na trh práce vstoupily v době jedné z nejhorších recesí, jakou pamatujeme. Čelí také globálním výzvám, jakými jsou změna klimatu nebo terorismus, díky nimž si více uvědomují, co se globálně děje.

Foto Luisa Cortez

Budoucnost Evropy s mladými lidmi

Souhlasíš s tímto prohlášením Evropského fóra mládeže o budoucnosti Evropy?

Občané nemají kontrolu nad svou společnou budoucností. Pokud jde o mladé lidi, nejsme v současném politickém systému zastoupeni a často jsme vyloučeni z rozhodování, které se týká nás i budoucích generací. Mladí lidé však chtějí být součástí Evropy. Chceme Evropskou unii, která nám dává možnost využít své schopnosti, vytváří slibnou budoucnost a chrání naše základní lidská práva.

V současné době tomu tak není. Mladí lidé jsou jednak systematicky nedostatečně zastoupeni na politické scéně, jednak jsou vyloučeni ze společnosti, což vede k nižší důvěře v systém a instituce zastupitelské demokracie. Odtržení od tradiční politické sféry může vést k tomu, že se mladí lidé přikloní k populistickým, antidemokratickým a xenofobním hnutím a ve výjimečných případech i k násilnému extremismu v Evropě. Tento pohyb podkopává společenskou soudržnost a samotný evropský projekt.

Bylo předloženo několik nápadů, jak řešit budoucnost EU i místo mladých lidí v Evropě. Návrhy jako Evropský sbor solidarity, rozšíření záruky pro mladé lidi a jízdenka Interrail pro všechny osmnáctileté jsou vítanými příspěvky do diskuse. Takový přístup, který se skládá z ad hoc návrhů shora dolů, má však daleko k vizi zdola nahoru a k participaci, kterou by Evropská unie měla realizovat. Mladí lidé nepotřebují krátkodobé, symbolické iniciativy, ale dlouhodobá řešení, která budou vypracována s naším přispěním a budou vycházet z komplexní strategie udržitelného rozvoje Evropy.

JAKÝ VÝZNAM MÁ EU PRO TVŮJ KAŽDODENNÍ ŽIVOT?

EU ovlivňuje náš každodenní život mnoha způsoby, od potravin, které jíme, až po výrobky, které kupujeme. Pokud tě někdy zajímalo, co přesně pro nás EU dělá, zde je 5 oblastí, ve kterých ovlivňuje náš každodenní život. Dozvíš se také, jak můžeš využít výhod svého občanství EU! Je to ale jen zlomek toho, co pro nás EU skutečně dělá.

Financování z prostředků EU ve tvém regionu

Země a regiony EU nejsou jen různě velké, ale mají také různou úroveň bohatství. V průběhu let získaly finanční prostředky EU tisíce projektů, byly vybudovány tisíce kilometrů strategických dopravních a energetických spojení a širokopásmových internetových připojení, byl

financován výzkum a inovace, chráněno kulturní dědictví i přírodní krásy a mnoho dalšího. Podívej se na příklady projektů, které získaly finanční prostředky EU ve tvé zemi (#EUinmyregion). Uvidíš, že EU je k tvému domovu mnohem blíže, než sis možná myslel*a.

Snadné cestování po EU

Cestování po Evropě je mnohem jednodušší než dříve. Většina zemí EU a některé země mimo EU zrušily hraniční kontroly mezi svými zeměmi. Jedná se o takzvanou Schengenskou dohodu. Volný pohyb osob umožňuje každému občanovi EU cestovat, pracovat a žít v zemi EU bez zvláštních formalit.

Při cestování po Evropě se na všechny občany EU ve všech zemích EU vztahuje celá řada práv cestujících. Za určitých okolností mohou například získat odškodnění, pokud je zrušen jejich let. Mohou také požádat o pomoc na konzulátu nebo velvyslanectví kterékoli jiné země EU, když cestují do země mimo

EU, pokud tam jejich domovská země nemá zastoupení.

Pokud během návštěvy jiné země EU onemocníš nebo se ti stane úraz, máš jako občan EU právo na nezbytnou veřejnou zdravotní péči v kterékoli zemi EU za stejných podmínek jako lidé v hostitelské zemi. Za tímto účelem si před odjezdem do zahraničí vyžádej Evropský průkaz zdravotního pojištění.

Uč se a pomáhej jako dobrovolník kdekoliv v EU

Jako občan EU máš právo pracovat, vzdělávat se a studovat kdekoliv v EU za stejných podmínek jako místní. V těchto snahách tě mohou podpořit různé programy, zde jsou některé z nich.

Erasmus+

Erasmus+ je velmi rozsáhlý program, který zahrnuje různorodé akce pro studenty, stážisty, učitele, dobrovolníky a další. Pomáhá mladým lidem strávit určitý čas v zahraničí studiem nebo stáží a také účastí na výměně mládeže. Program Erasmus+ podporuje také projekty zaměřené na participaci mládeže, a to granty ve výši až 60 000 eur na jeden financovaný projekt.

Evropský sbor solidarity

Tento program EU nabízí příležitosti pro mladé lidi (18–30 let), kteří chtějí smysluplně přispět společnosti. Můžete se zapojit do místních a evropských projektů solidarity a dobrovolnictví, a to i v oblasti humanitární pomoci. Tyto projekty přinášejí společenskou změnu a zároveň jsou jedinečnou příležitostí k růstu, rozvoji vašich dovedností a získávání obohacujících zkušeností.

Evropský portál pro mládež (European Youth Portal)

Evropský portál pro mládež nabízí informace na evropské úrovni a na úrovni jednotlivých zemí o příležitostech a iniciativách, které

jsou zajímavé pro mladé lidi, kteří žijí, studují a pracují v Evropě. Je to pro mladé lidi brána k mnoha příležitostem, které jim EU nabízí.

Chraň svá spotřebitelská práva

EU odstranila překážky volného obchodu mezi svými členy, a tak vytvořila jednotný trh EU. To znamená, že můžete vyrábět, prodávat a nakupovat zboží kdekoli v EU. Znamená to také, že spotřebitelé mají větší výběr výrobků a nižší ceny.

Když nakupuješ v EU, a to i online, jsi chráněn* a nejrůznějšími zákony. Například minimální záruční doba na spotřební zboží, jako je elektronika, činí 2 roky. Pravidla EU výrazně snížila náklady na mobilní telefony (od roku 2007 o více než 90 %) tím, že stanovila horní hranici cen. V roce 2017 byly zrušeny poplatky za roaming, což znamená, že při používání telefonu v zahraničí v EU platíš stejně jako doma.

EU má jedny z nejprísnejších norem bezpečnosti potravin na světě. Občané EU si proto mohou pořízovat vysoce kvalitní, řádně označené a bezpečné potraviny. Zavedla povinné kontroly v celém zemědělsko-potravinářském řetězci, aby zajistila, že rostliny a zvířata jsou zdravé, potraviny a krmiva jsou bezpečné a výrobky jsou správně označeny. Na ochranu evropských spotřebitelů existuje i mnoho dalších předpisů.

Euro

Eurobankovky a euromince byly zavedeny ve 12 zemích EU v roce 2002 a v současnosti je 20 zemí, které nahradily své národní měny eurem. Spotřebitelé mohou snadněji porovnávat ceny doma, v zahraničí i na internetu. Společnosti mohou kalkulovat a účtovat zákazníkům v jedné měně, nejsou ohroženy výkyvy směnných kurzů a zbavení se transakčních nákladů udržuje ceny stabilní.

Evropská? označení?

Poznáváš níže
uvedená označení?
Kde je najdeš?
Co znamenají?

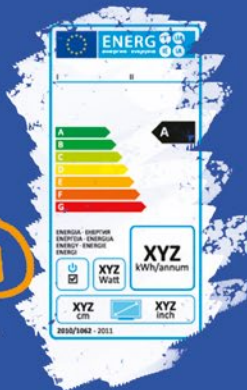
1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

Přístup k bezpečným digitálním službám

Ochrana osobních údajů a soukromí patří v Evropské unii k základním právům. EU již po desetiletí uplatňuje vysoké standardy ochrany údajů a soukromí. Zákony dávají lidem práva, pokud jde o ochranu údajů a důvěrnost komunikace, která musí organizace zpracovávající jejich údaje respektovat. Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) dává jednotlivcům vymahatelná práva, včetně práva být zapomenut.

Evropská komise se vypořádává s šířením online dezinformací a zavádějících informací, aby zajistila ochranu evropských hodnot a demokratických systémů. Kodex chování EU pro boj proti nezákonným nenávisťným projevům na internetu má zajistit, aby žádosti o odstranění rasistického a xenofobního obsahu byly vyřizovány rychle. Společnosti, včetně Facebooku, Twitteru (X), Instagramu a Snapchatu, se zavázaly, že většinu těchto žádostí přezkoumají do 24 hodin a v případě potřeby obsah odstraní.

Bezpečnost dětí na internetu je prvořadá. Strategie EU pro lepší internet pro děti ovlivnila vnitrostátní politiku ve většině členských států a stanovila celosvětové měřítko pro ochranu a posílení postavení dětí na síti.

Využij programy pro mladé

Na mladé lidi jsou zaměřeny konkrétní politiky a programy EU. Jedním z příkladů je rámec kvality stáží, který vyzývá země EU, aby zlepšily kvalitu stáží, zejména jejich obsah a pracovní podmínky, a usnadnily tak přechod do zaměstnání.

Evropský výměnný program pro podnikatele

EU podporuje mladé podnikatele, mimo jiné prostřednictvím speciálního programu. Erasmus pro mladé podnikatele je přeshraniční výměnný program, který dává začínajícím podnikatelům možnost učit se od zkušených podnikatelů, kteří vedou malé podniky v zahraničí.

Záruka EU pro mladé lidi

Záruka EU pro mladé lidi usiluje o to, aby všichni mladí lidé do 30 let dostali kvalitní nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, učňovské přípravy nebo stáže do čtyř měsíců poté, co se stali nezaměstnanými nebo ukončili vzdělávání. Mladí lidé, kteří se k Záruce pro mladé lidi přihlásí, mají nárok na nabídku do čtyř měsíců od ukončení formálního vzdělávání nebo od okamžiku, kdy se stanou nezaměstnanými.

EURES Cílené mobilitní schéma (TMS)

TMS je program EU, který podporuje profesní mobilitu a nabízí balíček podpůrných služeb těm, kteří hledají práci, stáž nebo učňovskou přípravu v jiném členském státě EU, na Islandu nebo v Norsku. Může poskytovat cílenou finanční podporu, například na jazykové kurzy, uznávání kvalifikací a cestovné a pobytové náklady. Hledání zaměstnání můžete zahájit na portálu EURES a obrátit se na kontaktní místo ve vaší zemi.

KDO O ČEM V EU ROZHODUJE?

Institute EU byly vytvořeny národními vládami, aby jim pomohly dosáhnout cílů, které si stanovily v zakládajících smlouvách. Jsou jádrem systému EU, ale národní instituce zastávají také klíčovou roli.

Institute EU se liší od institucí, které lze nalézt na národní úrovni; to odráží jedinečnou povahu Evropské unie jako svazku suverénních zemí. Proto může být obtížné pochopit jejich fungování. Uvidíš ale, že to není tak složité!

Je třeba rozumět tomu, že státní úředníci a politici pracující pro EU jsou státními příslušníky jednotlivých členských států EU. Pocházejí z celé Evropy a obvykle jsou stanoveny kvóty, které mají zajistit vyvážené zastoupení jednotlivých zemí.

Podívejme se na instituce, v nichž se přijímá většina rozhodnutí.

Můžeme srovnávat národní a evropské instituce?

Evropský parlament bychom mohli přirovnat k národnímu parlamentu, ale Evropský parlament nemá všechny pravomoci, které jsou

běžně udělovány národním parlamentům. Evropskou komisi bychom mohli přirovnat k úřadům jednotlivých národů, ale má další vedoucí funkce (iniciuje zákony). Její zaměstnanci jsou většinou státní úředníci, s výjimkou komisařů, kteří jsou jmenováni a voleni. Evropská rada by mohla

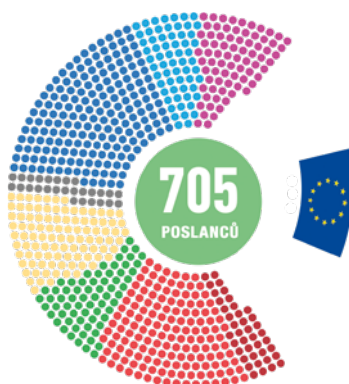
být považována za horní komoru zákonodárního sboru a Rada ministrů by mohla být přirovnána k dolní komoře, ale ani jedna z nich není volena přímo občany.

Klíčové instituce EU

Evropský parlament

Evropský parlament je hlasem občanů. Jeho členové jsou voleni přímo občany EU každých pět let (2019, 2024, 2029 atd.). Parlament rozhoduje o evropských zákonech společně s Radou.

Parlament má 705 poslanců ze všech zemí EU. Velké země mají v závislosti na své velikosti více členů než malé země. Poslanci s podobnými politickými názory pracují společně v politických skupinách. Od 16. 7. 2024 došlo k navýšení na 720 poslanců, z toho zastupuje Česko 21 z nich.

- Evropská lidová strana (Křesťanští demokraté)
- Pokrokové spojenectví socialistů a demokratů
- Obnova Evropy
- Identita a Demokracie
- Zelení / Evropská svobodná aliance
- Evropsští konzervativci a reformisté
- Levice v Evropském parlamentu – GUE/NGL
- Nezařazení poslanci

Rada Evropské unie

Rada je zásadním orgánem EU pro rozhodování. Ve většině případů společně s Evropským parlamentem vyjednává a přijímá legislativní akty. Ministři ze všech členských států EU se účastní přibližně 70 až 80 zasedání Rady ročně. Který ministr se zúčastní, to záleží na projednávaném tématu. Například pokud se jedná o setkání týkající se znečištění ovzduší, schází se Rada s ministry životního prostředí. Na zasedáních Rady je přibližně 80 % návrhů

zákonů rozhodnuto většinovým hlasováním. Každý ministr má jeden hlas, ale počet zastoupených občanů se liší podle velikosti země. Předsednictví Rady je každých šest měsíců přiděleno jinému členskému státu (ČR předsedala například v obdobích červenec–prosinec 2022 a leden–červen 2009).

Evropská rada

Evropská rada je instituce EU, která stanovuje obecný politický směr a priority Evropské unie. Členy Evropské rady jsou hlavy států nebo vlád 27 členských států EU, prezident Evropské rady a předseda Evropské komise. Evropskou radu vede prezident Evropské rady.

Evropská komise

Evropská komise je odpovědná za zajištění dodržování smluv EU a uplatňování práva EU všemi členskými státy. Komise také navrhuje nové zákony a programy ve prospěch obecného zájmu EU. Spravuje rozpočet EU a zastupuje EU na světové scéně.

V Komisi pracuje přibližně 32 000 stálých zaměstnanců a zaměstnanců na dohodu.

Prezident a 26 členů Komise jsou nominováni Evropskou radou a formálně zvoleni na 5 let Evropským parlamentem. Každý komisař je odpovědný za konkrétní oblast, jako je energetika, ekonomika nebo obchod. Komisaři nereprezentují názory svého původního státu, ale společný zájem EU.

Další instituce a orgány EU

Kompletní seznam institucí a orgánů EU, stejně jako agentur a jiných orgánů EU, je k dispozici na webových stránkách Europa.

Zajímá vás práce pro EU?

Zaměstnanci Evropské unie jsou převážně získáváni prostřednictvím Úřadu pro výběr personálu EU (EPSO). Úředníci jsou občané zemí EU, vybíraní prostřednictvím konkursů. Pokud vás kariéra v EU zajímá, můžete začít

jako stážista v jedné z institucí nebo agentur EU. Objevte různé příležitosti na portálu Eurodesk Opportunity Finder a na webových stránkách EPSO.

Jaká je role národních institucí?

Národní instituce hrají klíčovou roli v hlavních fázích tvorby politiky EU. V rozhodovací fázi ministři a úředníci vyjednávají, upravují a rozhodují v Radě, zda přijmout návrhy

předložené komisí. Národní parlamenty mají vliv ve fázi rozhodování. Nakonec je EU legislativa zaváděna národními správami – ministerstvy, státními úřady, regulačními agenturami a regionálními a místními orgány. Tytéž národní orgány spravují 90 % rozpočtu

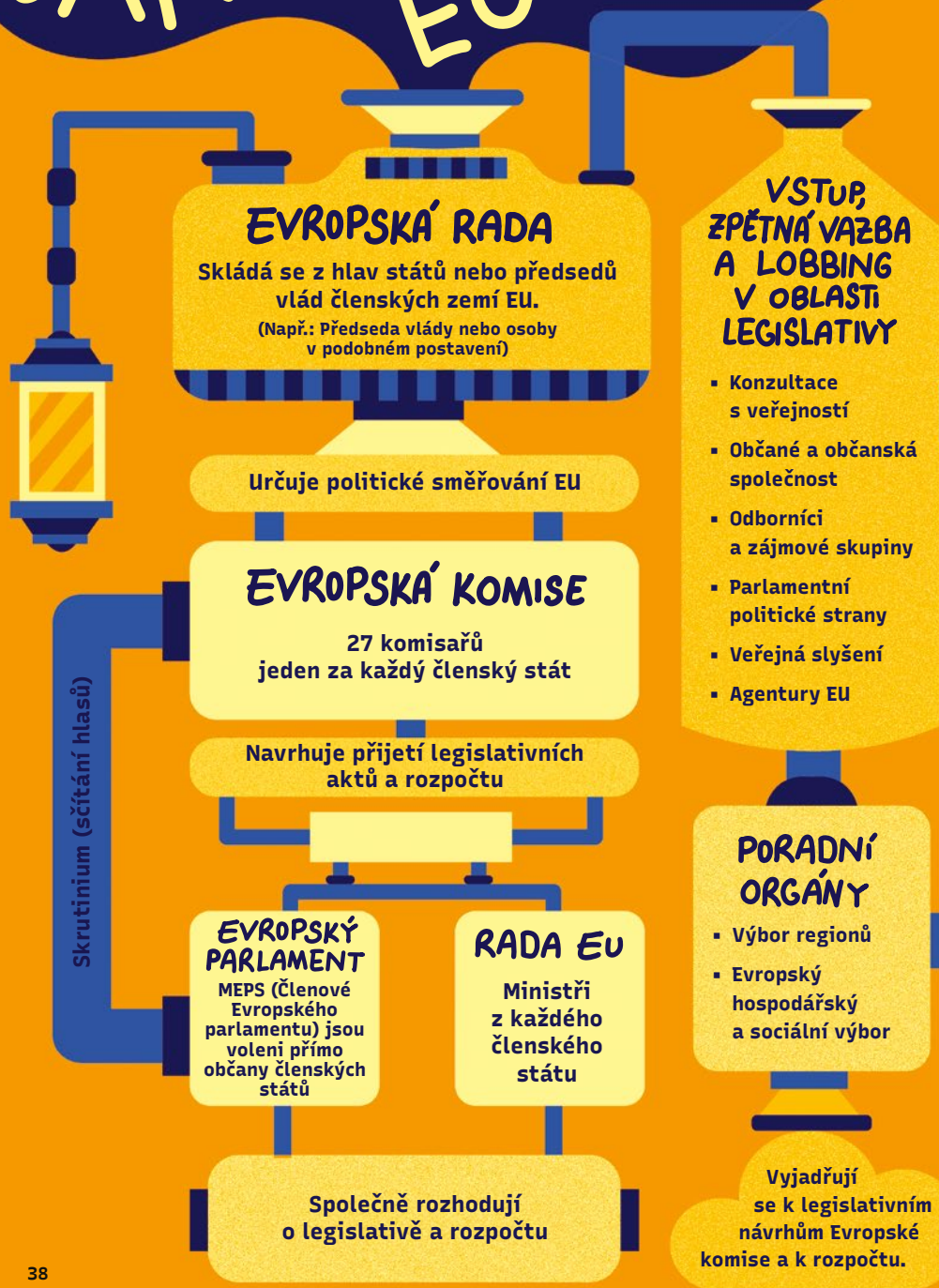
EU. Mezitím národní soudy monitorují a prosazují právo EU v členských státech. Mohou také předkládat otázky týkající se výkladu práva EU Soudnímu dvoru Evropské unie.

Proces rozhodování EU

Evropská unie byla zřízena v důsledku druhé světové války s cílem podporovat mír v Evropě. Centrálním principem bylo, že rozhodnutí budou přijímána prostřednictvím dohody a/nebo konsenzu. Struktura dnešních hlavních institucí EU a jejich legislativní a rozhodovací procesy to odrážejí.

Jak jsme viděli v předchozí části, evropská legislativa zahrnuje mnoho oblastí, od životního prostředí po bezpečnost potravin. Evropská komise navrhuje legislativu a ve většině případů s ní musejí souhlasit jak Evropský parlament, tak Rada EU, aby byla schválena. Proces tohoto společného rozhodování se nazývá řádný legislativní postup.

JAK ORGÁNY EU SPOLUPR

ACUJÍ KDO DĚLÁ CO V EU?

Vyzkoušejte si níže uvedený test, abyste viděli, co všechno jste si zapamatovali. Vyznačte křížek v políčku u instituce či institucí, které odpovídají popisu.

KDO ...?	EVROPSKÝ PARLAMENT	EVROPSKÁ RADA	RADA EVROPSKÉ UNIE	EVROPSKÁ KOMISE
Navrhuje legislativní akty EU				
Schvaluje legislativní akty EU				
Skládá se (pouze) z jednoho zástupce/člena za každou zemi EU.				
Je volen občany EU				
Plní rozpočet				
Prezentuje zájmy občanů				
Zastupuje zájmy zemí EU/jejich vlád				
Určuje celkové politické směrování EU				

KDO JE KDO

CHARLES
MICHEL

O evropských
institucích už toho
víte hodně, ale znáte
jména a tváře lidí,
kteří je vedou?

Kdo je například současný
předseda Evropské
komise? A kdo jsou další
lidé na fotografiích?

ROBERTA
METSOLA

JOSEP
BORREL

URSULA VON
DER LEYEN

1. Předsedkyně Evropského parlamentu (2022–2024)
2. Předsedkyně Evropské komise (2019–2024)
3. Předseda Evropské rady (2022–2024)
4. Vysoký představitel Evropské unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředseda Evropské komise.

Evropská rada versus Rada Evropy

Rada Evropy je orgán zcela oddělený od Evropské unie. Podporuje lidská práva prostřednictvím mezinárodních úmluv, jako je Úmluva o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí (Istanbulská úmluva). Zahrnuje 47 členských států, z nichž 27 je členy EU. Rada Evropy realizuje programy pro mládež prostřednictvím Evropské nadace mládeže.

Spolupráce mezi Evropskou unií a Radou Evropy (RE) byla nedávno posílena, zejména v oblasti kultury, vzdělávání a mládeže. Jedním z konkrétních příkladů je partnerství EU a Rady Evropy v oblasti mládeže, které nabízí platformu pro jejich spolupráci a plní funkci „think tanku“ v oblasti politiky, výzkumu a praxe mládeže.

Jak můžeš ty ovlivnit politiku EU

1/ Hlasováním v parlamentních volbách v tvoji zemi:

vítězná strana pak zpravidla sestavuje vládu. Ministři této vlády zastupují tvoji zemi v Radě Evropské unie, která hraje důležitou roli při tvorbě právních předpisů EU.

2/ Hlasováním ve volbách do Evropského parlamentu: tvůj hlas

pomůže určit postoj Evropského parlamentu k navrhovaným zákonům. Největší politická skupina obvykle rozhoduje o tom, kdo bude předsedou Komise, takže i v tomto rozhodnutí tvůj hlas pomůže.

3/ Účastí v online veřejných konzultacích.

Před předložením návrhů nových právních předpisů EU a v průběhu celého rozhodovacího procesu se Evropská komise zajímá o názory občanů a zúčastněných stran. Podívej se na platformu, kde se můžeš podělit o svůj názor!

4/ Zapojením se do občanských dialogů,

které se konají v celé EU. Ty ti dávají možnost diskutovat o evropských otázkách s komisaři a dalšími vysokými představiteli. Zjisti, zda se ve tvém okolí v nejbližší době koná nějaký dialog, nebo si jej naplánuj díky této stránce:

5/ Podporou nebo zahájením evropské občanské iniciativy.

V praxi to znamená, že občané mohou vyzvat Evropskou komisi, aby navrhla právní předpisy týkající se konkrétní problematiky, za kterou je EU odpovědná, např. životního prostředí, zemědělství nebo dopravy. K zahájení evropské občanské iniciativy je zapotřebí jeden milion lidí, tedy pouhých 0,2 % obyvatel EU, z nejméně 7 zemí EU.

6/ Ovlivňováním rozhodovacích orgánů a široké veřejnosti prostřednictvím projektů mládeže, protestů, petic a dalších iniciativ (podívej se na následující stránky).

Dialog EU s mládeží

Dialog EU s mládeží je mechanismus dialogu mezi mladými lidmi a osobami s rozhodovací pravomocí, který probíhá v rámci strategie EU pro mládež. Zajišťuje, aby při určování politiky EU v oblasti mládeže byly zohledněny názory, stanoviska a potřeby mladých lidí a mládežnických organizací. V každém členském státě je tento proces organizován národními pracovními skupinami, které jsou pověřeny vedením konzultací a činností ve své zemi s mladými lidmi, mládežnickými organizacemi a tvůrci politiky.

Po skončení národních a evropských aktivit jsou výsledky shromážděny, analyzovány a dále projednávány na konferencích EU s mládeží. Tam mají zástupci mládeže a tvůrci politiky příležitost spolupracovat a předložit EU společné poselství. Tyto konference se konají dvakrát ročně a hostí je země, která předsedá EU. Závěry jsou předkládány Radě Evropské unie. Rada pak může přijmout politický dokument obsahující názory mladých lidí. V rámci posledního cyklu bylo například v roce 2018 vytvořeno 11 cílů pro mládež, které byly následně připojeny ke strategii EU pro mládež.

CHCEŠ OVLIVNIT BUDOUCNOST EVROPY?

Existují různé způsoby, jak ovlivnit svou komunitu na místní, národní nebo evropské úrovni. Můžeš se rozhodnout připojit se k politickým skupinám, protestovat nebo organizovat petice. Eurodesk spojil své síly s Evropským fórem mládeže v rámci projektu 25 % Project,

jehož cílem bylo přinést hlasy mladých lidí na konferenci Budoucnost Evropy a dál. Následující část je z velké části inspirována příručkou o aktivismu. Nyní, když jsi odborníkem na evropské záležitosti, objevuj tipy, jak se stát tvůrcem společenských změn.

Pracuj na změně, kterou chceš vidět

*„Pokud si myslíte,
že jste příliš malí
na to, abyste něco
změnili, zkuste spát
s komárem.“
- Dalajláma*

Všichni máme potenciál změnit svět k lepšímu – počínaje malými změnami v našem každodenním životě. Můžeme začít tím, že si najdeme čas na zamyšlení se nad vlastním jednáním a schopnostmi a popřemýšlíme nad tím, jak se chováme k ostatním. Na základě tohoto poznání můžeme zjistit, co chceme na světě změnit, a podniknout kroky k tomu, abychom to udělali.

Stejně jako komár v dalajlámově citátu má každý jednotlivec potenciál k tomu mít

velký vliv. Když se však spojíme s dalšími lidmi, je potenciál ke změně ještě větší. Tehdy můžeme vytvořit hnutí a proměnit společnost. Historie je plná příkladů spolupráce a kolektivních akcí, kdy skupiny bojovaly za práva, která dnes považujeme za samozřejmá – od volebního práva po nemocenskou.

Jaký je tvůj sen?

Vyzýváme tě, abys snil*a a představoval*a si lepší, spravedlivější a rovnější svět. Pak tě vyzýváme, abys objevil*a způsoby, jak jednat a začít měnit společnost. Toto je tvoje výzva, abys svou vizi naší budoucnosti proměnil*a ve skutečnost. Nezáleží na tom, kde v Evropě žiješ – všichni zažíváme nespravedlnost a jsme jejími svědky – všichni také máme

možnost reagovat a změnit společnost k lepšímu. Touto reakcí může být zahájení kampaně za místní komunitní bydlení, která bude řešit nespravedlnost ve tvém městě. Může to být kampaň za lepší globální zdraví nebo za vzdělávací příležitosti pro mladé lidi na celém světě. Ať už bojuješ za spravedlivější společnost jakkoliv, je to tvoje příležitost vytvořit budoucnost, ve které budeme všichni žít důstojně a rovně.

Představme si na chvíli

Vizionářská meditace

Najdi si pohodlné, klidné místo, kde se můžeš posadit nebo si lehnout. Zavři oči. Vnímej svůj dech, vnímej zem pod sebou, která tě podpírá, a vciť se do svého těla. Uvolni se.

Představ si, že se díváš portálem 50 let do budoucnosti na to,

co bys chtěl*a vidět. Až tam dorazíš, projdi se a všímej si, jak tento svět vypadá.

Co se změnilo oproti dnešku? Jaké problémy byly vyřešeny? Co vypadá dobře?

Pomalou otevři oči a zapiš si své představy o pozitivní vizi budoucnosti. Jaké to bylo? Dokázal*a by sis představit svou vizi spravedlivější a rovnější budoucnosti?

Zakotvení tvé práce v oblasti společenské změny ve tvé vizi

Tvoje vize ti říká, kde doufáš, že skončíš, tvůj cíl, takže se nemusíš zaseknout na tom, jak se tam dostat. Tento výchozí bod ti pomůže začít tvoji práci pro společenskou změnu a dá ti cíl, ke kterému můžeš směřovat. Může tě inspirovat a motivovat, stejně jako lidi kolem tebe.

Tvoje příručka o aktivismu – Průvodce změnou

Ať už se snažíš bojovat za spravedlivější společnost jakkoliv, je to tvoje příležitost vytvořit budoucnost, ve které budeme všichni žít důstojně a rovně. Příručka 25 % tě může podpořit při rozvíjení tvé vize pro lepší svět. Dozvíš se, jak inspirovat lidi, aby se připojili k tvé aktivitě, a poté objevíš dovednosti, které potřebuješ

ke kolektivní práci na změně. Ponoříš se také do praktických cvičení, která ti pomohou naplánovat strategii a vytyčit kroky, které musíš podniknout, abys dosáhl*a svého cíle. A konečně tu najdeš také praktické tipy, jak přitáhnout pozornost ke svým akcím včetně toho, jak se zapojit do komunikace s médii.

Některé užitečné definice

Aktivismus

znamená činnost směřující ke společenské změně, která z velké části zahrnuje kolektivní akce, mimo jiné účast v místních sdruženích, dobrovolnictví nebo organizování fundraisingových aktivit ve tvé škole/na univerzitě.

Sociální změna

změny v lidských interakcích a vztazích, které mění kulturní a sociální instituce. K těmto změnám dochází v průběhu času a často mají pro společnost hluboké a dlouhodobé důsledky. Známé příklady takových změn jsou výsledkem sociálních hnutí v oblasti občanských práv, práv žen a práv LBGTQ, abychom jmenovali alespoň některé z nich.

Občanská angažovanost

označuje způsoby, jakými se občané podílejí na životě komunity s cílem zlepšit podmínky pro ostatní nebo pomoci utvářet budoucnost komunity.

Advokacie

činnost, kterou se jednotlivci nebo skupina snaží ovlivnit rozhodování. Odkazuje také na akt obhajoby nebo argumentace ve prospěch nějaké záležitosti, myšlenky nebo politiky. Lobbování je forma prosazování zájmů, při níž dochází k přímému

oslovení zákonodárců v určité záležitosti nebo konkrétního právního předpisu.

Aktivní občanství

znamená, že se lidé zapojují do dění ve svých místních komunitách a do demokracie na všech úrovních, od sousedství až po globálnější úroveň. Aktivní občanství může sahát od věcí tak malých, jako je výzva k úklidu tvé ulice, k záležitostem tak velkým, jako je vedení mezinárodního hnutí proti ztrátě biologické rozmanitosti.

Demokratická participace

označuje jednání, jehož cílem je ovlivnit chování těch, kteří jsou oprávněni rozhodovat. Tradiční formou participace je hlasování ve volbách, ale může spočívat také v účasti na kolektivních akcích, dobrovolnictví nebo členství v nevládní organizaci.

Nevládní organizace (NGO)

nezisková organizace, která působí nezávisle na jakékoliv vládě, obvykle se zaměřuje na plnění úkolů, které jsou orientovány na dosažení žádoucí změny v dané komunitě, oblasti nebo situaci. Příkladem nevládní organizace jsou Člověk v tísni, GreenPeace, WWF nebo Amnesty International, ale může to být i vaše místní charitativní sdružení.

Jaký je tvůj okruh vlivu?

Je důležité dělat strategická rozhodnutí a uzavírat spojení. Teorie kruhu vlivu vám v tomto směru může pomoci.

Dva okruhy, které odrážejí naše životní starosti, vytvořil Stephen Covey v roce 1989 a nazývají se okruh zájmu a okruh vlivu. Kruh zájmu zahrnuje celou řadu věcí, které se nás týkají – globální oteplování, stav ekonomiky, postoje ve společnosti, univerzita, kterou navštěvujeme, způsob, jakým lidé řídí svá auta atd. Důležité

je uvědomit si, že s mnohými z těchto věcí můžeme udělat jen málo, protože může být mimo naši moc je ovlivnit. Náš okruh vlivu je mnohem menší. Zahrnuje věci, se kterými můžete něco udělat. Jeho rozsah samozřejmě souvisí s naší mocí ve společnosti.

Klíčové je zaměřit svou energii na věci, které můžeš ovlivnit – to ti umožní provést účinné změny. Důležité je vytváření partnerství a spojení, protože na něco v okruhu tvého zájmu nemusíš mít

přímý vliv, ale můžeš znát jiné lidi, kteří ho mají. Tým může mít širší okruh vlivu než jednotlivec.

Obojí spolu souvisí, být proaktivní znamená, že rozšiřuješ svůj okruh vlivu tím, že se zaměřuješ na to, co můžeš skutečně změnit. Jeden příklad: znepokojuje tě globální oteplování, v rámci svého okruhu vlivu tedy můžeš protestovat s dalšími mladými lidmi, jednat (recyklovat, jezdit na kole atd.), hlasovat v příštích volbách, podepisovat petice atd.

Proaktivní zaměření (energie)

Pozitivní energie rozšiřuje
Kruh vlivu

Reaktivní zaměření (energie)

Negativní energie zmenšuje
Kruh vlivu

Cvičení

Mohl*a bys do následujícího schématu zapsat své obavy a co by se s nimi dalo dělat? Jaké kroky bys mohl*a podniknout, abys ovlivnil*a věci, které můžeš ovlivnit? Pomůže ti to přehodnotit tvé priority?

OKRUH
ZÁJMU

OKRUH
VLIVU

ZAČNI PLÁNOVAT

Nyní, když máš vizi budoucnosti a víš, na co se máš zaměřit, je čas naplánovat konkrétní kroky.

Akční plán je dokument, který uvádí, jaké kroky je třeba podniknout, aby bylo

dosaženo určitého cíle. Účelem akčního plánu je objasnit, jaké zdroje jsou k dosažení cíle zapotřebí, formulovat časový plán, kdy je třeba konkrétní úkoly splnit, a určit, jaké zdroje jsou k tomu zapotřebí.

**Pojmenuj svůj úkol.
Jaký problém chceš
vyřešit?**

Jaké jsou tvé cíle?

**S jakými zúčastněnými
stranami ve tvé komunitě
můžete spolupracovat?**

**Jaké zdroje budeš
potřebovat?**

**Jak budeš o svém projektu
informovat svět?**

**Kdo by se o něm měl
dozvědět jako první?
Jaké kanály použiješ
k jejich oslovení?**

RŮZNÉ FORMY PARTICIPACE: vyber si akční karty!

Zde je několik akčních karet nebo nástrojů, které můžeš použít k dosažení svých cílů. Tento materiál částečně vychází z knihy „Průvodce 25 % ke změně. Vaše příručka o aktivismu“.

Akce na sociálních sítích / online aktivismus

Platformy sociálních médií lze využít ke sdílení tvých sdělení, akcí a myšlenek způsobem, který ti pomůže vybudovat silnější základnu. Můžeš získat pozornost a nové příznivce.

- Jaká sociální média používá publikum, na které se chceš zaměřit? Jak to víš?
- Jaký účet budeš používat: svůj vlastní, nebo si pro svou akci založíš samostatný?
- Zaměříš se na verbální nebo vizuální sdělení?
- Jaká je tvoje výzva k akci: co chceš, aby lidé udělali?

Evropský sbor solidarity: Projekt solidarity

Projekt solidarity je nezisková solidární aktivita, kterou iniciují, vyvíjejí a realizují sami mladí lidé po dobu 2 až 12 měsíců. Dává skupině minimálně pěti mladých lidí (ve věku 18 až 30 let) možnost vyjádřit solidaritu tím, že převezmou odpovědnost a zaváží se k pozitivní změně ve své místní komunitě, někteří z nich však mohou řešit i regionální nebo dokonce celostátní problémy.

- Jaký bude cíl tvého projektu?
- Jsi připraven vést dlouhodobý projekt a bojovat za svou věc?
- Jaké budou hlavní aktivity?

Zapojení médií

Znamená to spolupráci s místním a celostátním tiskem, aby se o tvém problému psalo. Tvým cílem je, aby se o tvé akci zmínili novináři, aby se tvůj problém zviditelnil a dostal se k více lidem.

- Jaká média znáš ve svém okolí?
- Jak budeš novináře kontaktovat?
- Jak jim zajímavým způsobem představíš svůj problém, abys upoutal*a jejich pozornost (jak je přesvědčíš)?
- Co budeš prezentovat ve své tiskové zprávě?

Erasmus+ mládež: Aktivita participace mládeže

Program Erasmus+ mládež podporuje místní, národní a nadnárodní projekty zaměřené na účast mládeže, které vedou neformální skupiny mladých lidí a/nebo mládežnické organizace, které podporují účast mládeže na demokratickém životě Evropy. Aktivita participace mládeže mohou být výrazně využívány k vedení dialogů a diskusí mezi mladými lidmi a osobami s rozhodovací pravomocí s cílem podpořit aktivní účast mladých lidí na demokratickém životě v Evropě.

- Jsi připraven*a vyjádřit svůj názor na to, jak by se měla v Evropě utvářet a provádět politika týkající se mládeže?
- Jaká konkrétní doporučení tě napadají už teď?

Volební kampaň

Volební kampaň znamená snahu o zvolení politika nebo strany, kandidujících ve volbách s cílem získat politickou moc, nebo dokonce účast ve volbách, aby ses ukázal, a zvýšil tak povědomí o tvém problému.

- S kým můžeš hovořit o významu voleb a jak mu můžeš pomoci pochopit programy politických stran?
- Jak můžeš zahájit důležitý rozhovor se svými vrstevníky o souvislosti mezi jejich každodenními problémy a volbami?
- Zapoj se do tradičnější agitace, jako je obcházení domů nebo rozdávání letáků.
- Pokud chceš kandidovat, musíš být zpravidla podpořen*a politickou stranou a vybrán*a jako její kandidát.

Bojkot / dezinvestice

Dezinvestice je rozhodnutí přestat investovat do určitého podniku nebo společnosti s cílem vyvinout tlak na určité odvětví, aby změnilo politiku nebo praktiky ve směru vaší akce.

- Jaké společnosti pracují proti tvému cíli?
- Co bys jim navrhl*a změnit?
- Jaké kanály využiješ k vyjádření svých obav?
- Jak vyzveš ostatní, aby s tebou vyvíjeli tlak, a na koho se zaměříš?

Flashmob

Flashmob je skupina lidí shromážděná na veřejném prostranství, která vypadá jako spontánní, ale ve skutečnosti je organizovaná. Provedená akce by měla přitáhnout pozornost širšího publika k tvému problému.

- Jaký scénář bys mohl*a připravit?
- Jakým způsobem najdeš účastníky? Jakým způsobem je budeš informovat?
- Jak budeš svou akci dokumentovat (video, sociální média)?

Crowdfunding (skupinové financování)

Ať už shromažďuješ prostředky pro sebe, někoho jiného, pro nějakou záležitost, firmu nebo charitu, můžeš začít s fundraisingem a dát se do shromažďování peněz v několika jednoduchých krocích.

- Jaký je tvůj cíl? Kolik peněz chceš vybrat?
- Jakým způsobem přispějí dary ke změně?
- Koho oslovíš? Můžete požádat rodinu a přátele, aby tvoji kampaň sdíleli s širším publikem?
- Jak přizpůsobíš svou fundraisingovou kampaň, abys upoutal*a pozornost?

Online petice

Online petice je nástroj, který ti pomůže shromáždit příznivce pro tvůj případ a ukázat důležitost tvého problému.

- Komu bude petice určena?
- Kde ji zveřejníš?
- Jak budeš své poslání šířit, abys získal*a více podpisů?

Artivismus

V této akci můžeš spojit aktivisty a umělce, kteří bojují za společný problém. Společně vymyslí akční plán a vytvoří krásné a silné poselství směrem k veřejnosti.

- Kdo může být zajímavým umělcem, který s tebou bude spolupracovat?
- Jakou formu umění bys chtěl*a zvolit (výtvarné umění, hudba, tanec, performance)?
- Kde bys jej mohl*a předvést a jaké publikum bys chtěl*a svou věcí získat?

Mediální zviditelnění

Mediální zviditelnění je aktivita, jejímž cílem je přitáhnout pozornost veřejnosti k tvojí věci tím, že uděláš něco neotřelého a hodného pozornosti. Nejlepší mediální kousky je třeba zachytit na památné fotografii.

- Jak zajistiš, aby média tvou aktivitu zachytila?
- Jaký okamžik je pro mediální zviditelnění nejvhodnější (např. politické rozhodnutí, které je třeba učinit, atd.).
- Jaké publikum chceš získat?

Veřejné konzultace

Věděl*a jsi, že se můžeš vyjádřit k navrhovaným opatřením EU v rámci veřejných konzultací EU? Tvé připomínky mohou mít vliv na rozhodnutí EU.

- Chceš se vyjádřit na národní úrovni nebo na úrovni EU?
- Najdeš případ, který se týká tvého problému? (např. vzdělávání, udržitelnost, doprava?).

Podělte se o své názory:

Protest

Protesty jsou veřejná shromáždění, která ukazují sílu a kolektivní rozhořčení v případech, že jsou lidé frustrováni z rozhodnutí, která byla učiněna za ně.

- Na koho se protest obrací?
- Jak jej legálně zorganizuješ (požadání o povolení atd.)?
- Kde chceš protest uspořádat?
- Jak budeš šířit poselství/s kým můžeš spolupracovat?

Investice do veřejných prostranství

Šíření tvého poselství ve veřejném prostoru je velmi důležité a můžeš k tomu využít letáky nebo plakáty. Mohou předávat poselství, provokovat a klást otázky nebo propagovat nadcházející akci kampaně.

- Jaký nástroj/kanál nejspíše přitáhne pozornost?
- Kde chceš letáky/plakáty distribuovat?
- Na jaké publikum se zaměřuješ a kde se nachází?
- Jaká pravidla je třeba respektovat na veřejných prostranstvích?
- Existuje nějaká událost spojená s tvým problémem, kterou můžeš využít?

Evropská občanská iniciativa (ECI)

Pokud chceš, aby EU přijala právní předpisy týkající se otázky, která je pro tebe důležitá, zvaž zahájení evropské občanské iniciativy a požádej Evropskou komisi, aby navrhla právní akt týkající se této otázky. Každý může na platformě předložit návrh, zahájit kampaň a začít sbírat milion podpisů z nejméně 7 různých zemí EU. Jakmile návrh tohoto počtu dosáhne, Evropská komise se k němu bude muset vyjádřit.

- Existují iniciativy, které se zabývají stejným problémem jako ty?
- Pokud ne, můžeš se inspirovat jinými ECI?
- Jak bys propagoval*a svou iniciativu? Kdo je tvým spojencem (podívej se na mapu zúčastněných stran)?

Kontaktuj vašeho poslance

Poslance Evropského parlamentu můžeš kontaktovat, protože jsou to zástupci zvolení občany, kteří zastupují zájmy občanů v souvislosti s tvorbou právních předpisů EU a zajišťují demokratické fungování ostatních institucí EU.

- Víš, na koho se ve své komunitě obrátit, kdo je europoslancem, který je zvolený za tvou oblast?
- Kdo jsou politici, které bys chtěl*a oslovit na národní úrovni?
- Víš, jaké existují kanály, které ti pomohou je kontaktovat (např. dny otevřených dveří, online chat atd.)?

DŮM ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

Jsme příspěvková organizace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a naším hlavním cílem je usnadňovat mezinárodní spolupráci ve vzdělávání a podporovat zapojení co nejširšího spektra jednotlivců a institucí do mezinárodních aktivit. Spravujeme za Česko mnohé vzdělávací programy, z toho dva největší evropské programy Erasmus+ a Evropský sbor solidarity. Jsme aktivní v celé řadě mezinárodních sítí, jako je třeba Eurodesk.

euodesk

EURODESK

Je oficiální informační síť určená pro mladé lidi a pracovníky s mládeží. Disponuje také sítí regionálních partnerů, kteří poskytují informace a pořádají akce v regionech Česka na podporu povědomí o příležitostech pro mladé lidi v rámci programů Erasmus+ a Evropský sbor solidarity.

Dům zahraniční spolupráce (DZS)

Na Poříčí 1035/4, 110 00 Praha 1

dzs.cz

eurodesk.cz

Info Desk

Otevírací hodiny:

pondělí–čtvrtek 9–17 hod.

pátek 9–15 hod.

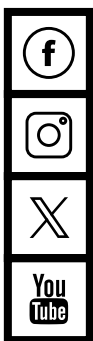
☎ +420 221 850 100

✉ info@dzs.cz

Jsme tu pro vás i v regionech.

Přehled všech poboček najdete na dzs.cz/dzs-v-regionech.

Přehled partnerů Eurodesku najdete na eurodesk.cz/eurodesk-v-regionech.

Facebook

@dzs.cz

@erasmusplusCR

@mladezvakci

Instagram

@dzs_cz

@eurodesk_cz

X

@dzs_cz

YouTube

@dzs_cz

EVROPSKÁ UNIE

eurodesk

Spolufinancováno
Evropskou unií

Projekt byl spolufinancován Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou však pouze názory a stanoviska autora, Eurodesk Brussels Link, a nemusí nutně odrážet názory a stanoviska Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za ně nemohou nést odpovědnost.